

Stockholm 2017-05-08

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

Mål 7598-17, avdelning 33

Peter Upman och Martin Zetterstedt ./ Danderyds kommun angående laglighetsprövning enligt kommunallagen

Med anledning av att Peter Upman och Martin Zetterstedt har överklagat kommunfullmäktige i Danderyds kommuns beslut av den 6 mars 2017, § 12 får Danderyds kommun lämna följande yttrande.

1. INSTÄLLNING TILL ÖVERKLAGANDENA

Kommunen bestrider överklagandena och hemställer att de avslås.

2. UTVECKLING AV TALAN

2.1 Rättsliga utgångspunkter

Vid laglighetsprövning enligt kommunallagen (nedan "KL") skall domstolen endast bedöma det överklagade beslutets laglighet och inte dess sakliga innehåll eller lämplighet. Enligt 10 kap. 8 § KL skall följaktligen ett kommunalt beslut upphävas endast om:

1. det inte har tillkommit i laga ordning;
2. beslutet hänför sig till något som inte är en angelägenhet för kommunen;
3. det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter; eller
4. beslutet strider mot lag eller annan författning.

2.2 Bakgrund

Lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning ("Bosättningslagen") trädde i kraft den 1 mars 2016. Enligt Bosättningslagen är en kommun skyldig att efter anvisning ta emot nyanlända för bosättning i kommunen. Länsstyrelsen har anvisat 148 personer till Danderyds kommun (Kommunen) för år 2017 och för att klara av mottagandet behöver Kommunen anordna bostäder i moduler.

Den 11 januari 2016 § 10 gav kommunstyrelsen kommunledningskontoret i uppdrag att ta fram förslag till platser där moduler skulle kunna etableras. Kommunledningskontoret har tillsammans med socialkontoret och tekniska kontoret utsett en plats invid Danderyds gymnasium där bostadspaviljonger omfattande 48 lägenheter skulle kunna uppföras. Inom ramen för Kommunens samverkansavtal med Skanska har lämpliga modulhus tagits fram vilka beräknas kosta 800 000 kr per lägenhet inklusive markarbeten m.m. Bygglov har sökts för åtgärderna och både modulernas placering och utformning kommer att prövas i bygglovsärendet liksom eventuella säkerhetsfrågor.

2.3 Kommunfullmäktiges beslut

I enlighet med kommunstyrelsens förslag har kommunfullmäktige den 6 mars 2017 § 12 (KS 2016/0385) beslutat

att ge fastighetsnämnden i uppdrag att uppföra tillfälliga bostäder för nyanlända invid Danderyds gymnasium i enlighet med tjänsteutlåtandet.

att anvisa fastighetsnämnden medel om 38,4 mnkr för uppförande av tillfälliga bostäder för nyanlända invid Danderyds gymnasium.

2.4 Överklagandena

Som överklagandena får förstås så yrkas att kommunfullmäktiges beslut ska undanröjas och till grund för överklagandena anförs huvudsakligen följande.

1. Beslutet strider mot likställighetsprincipen enligt 2 kap 2 § kommunallagen eftersom övriga medlemmar i kommunen inte tillhandahålls nyproducerade lägenheter.

2. Beslutet strider mot 2 kap 3 § kommunallagen eftersom det är till nackdel för övriga kommunmedlemmar som orsakas ökade kostnader och otrygghet.
3. Beslutet strider mot 8 kap 2 § kommunallagen eftersom priset för modulerna är för högt och inga kalkyler har redovisats och upphandling enligt LOU har inte skett.
4. Rubriksättningen av ärendet strider mot 5 kap 8 § kommunallagen eftersom ärendet handlade om huruvida kommunen ska bygga moduler eller inte och diskussioner fördes inte om projektets kostnader.
5. Beslutet är felaktigt eftersom annan plats för uppförandet diskuterades vid kommunfullmäktiges sammanträde.
6. En ofullständig riskanalys har tillförts ärendet mycket kort tid innan fullmäktigesammanträdet.
7. Kommunfullmäktige har inte haft befogenhet att fatta beslutet eftersom samråd inte skett med berörda skolor, fritidsföreningar och övriga grannar i området.

2.5 Kommunens bemötande av överklagandena

2.5.1 Allmänna utgångspunkter

I enlighet med kommunstyrelsens beslut den 11 januari 2016 § 10 så har kommunledningskontoret tillsammans med socialkontoret och tekniska kontoret tagit fram förslag på plats för byggnation av moduler till nyanlända. Byggnation av moduler är nödvändigt eftersom det inte finns lediga lägenheter att tillgå inom det vanliga bostadsbeståndet. Platsen som anges är ett förslag från kommunledningskontorets sida och en prövning av platsens lämplighet för bebyggelse, och övrig prövning i förhållande till detaljplanens bestämmelser, ankommer på byggnadsnämnden att ta ställning till i samband med bygglovsprövningen. I det överklagade beslutet har kommunfullmäktige för sin del godkänt en ungefärlig plats för bebyggelse samt överlåtit åt fastighetsnämnden att gå vidare med de frågor som krävs innan en byggnation kan komma till stånd. Kommunfullmäktige har också anvisat medel om 38,4 mnkr till projektet men uppdragit åt fastighetsnämnden att fullgöra de affärsmässiga transaktionerna med tillämpning av den lagstiftning som erfordras. Beslutet innebär varken fastställande av en exakt plats för byggnationen eller godkännande av slutliga köpehandlingar avseende förvärv av modulerna.

2.5.2 Närmare om de omständigheter som klagandena anför

2.5.2.1 *Likställighetsprincipen*

Enligt 2 kap 2 § kommunallagen ska kommuner behandla sina kommunmedlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. I detta fall finns sakliga skäl eftersom Kommunen har skyldighet enligt lag att anordna med bostäder till nyanlända och om det inte finns befintliga bostäder att tillgå så måste nybyggnation ske. För övrigt hindrar inte

likställighetsprincipen att kommuner vid ett visst tillfälle tillhandahåller anläggningar eller tjänster som bara kommer vissa medlemmar i kommunen tillgodo. Grundprincipen är dock att kommunen senare bereder även andra medlemmar liknande nyttigheter.

2.5.2.2 *Till nackdel för övriga kommunmedlemmar*

2 kap 3 § kommunallagen reglerar det kommunala retroaktivitetsförbudet. Detta innebär att en kommun inte har rätt att retroaktivt återkalla förmåner för medlemmarna eller med retroaktiv verkan besluta om nya eller förhöjda pålagor för dem. Det överklagade beslutet har inte retroaktiv verkan och det innebär inte heller att beviljade förmåner för övriga kommunmedlemmar tas bort.

2.5.2.3 *God avkastning*

Enligt 8 kap 2 § kommunallagen ska kommuner förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Bestämmelsen gäller i första hand de medel som kommuner förvaltar och som vid tillfället inte behövs för att bestrida kommunens utgifter. Bestämmelsen innebär inte att Kommunen kan avstå från ålagda skyldigheter, men självklart ska ekonomiska överväganden göras inför varje transaktion. Genom det överklagade beslutet har kommunfullmäktige överlämnat till fastighetsnämnden att göra de ekonomiska överväganden som krävs inom ramen för det beslutade anslaget.

1.5.2.4 *Felaktig rubriksättning*

Rubriken ”Anvisande av medel för uppförande av tillfälliga bostäder för nyanlända invid Danderyds gymnasium” är en helt korrekt rubrik. Beslut har också fattats i två punkter innebärande att

- Fastighetsnämnden ges i uppdrag att uppföra tillfälliga bostäder invid Danderyds gymnasium, samt att
- Fastighetsnämnden anvisas medel om 38,4 mnkr för åtgärden.

Rubriksättningen enligt 5 kap 8 § kommunallagen ska så gott det går överensstämma med ärendets innebörd och omfattning och till ärendet finns i detta fall både en hänvisning till kommunstyrelsens tidigare beslut 2016-01-11 § 10 och kommunledningskontorets tjänsteutlåtande 2017-01-23 samt kommunstyrelsens förslag i ärendet. Vad som i praktiken diskuteras vid ett fullmäktigemöte är upp till de förtroendevalda att avgöra men debatten ska hållas inom ramen för ämnet.

1.5.2.5 *Platsen för modulerna*

Det är naturligt att flera platser för uppförande av moduler kan diskuteras vid ett fullmäktigesammanträde. Det beslut som har fattats överensstämmer emellertid med tjänsteutlåtandet och med kommunstyrelsens förslag. I tjänsteutlåtandet har platsen angetts med en blå markering på en karta samtidigt som det angetts att *exakt placering får studeras vidare i det fortsatta arbetet*. Som ovan angetts ankommer det på byggnadsnämnden att slutligt godkänna platsen för uppförandet i bygglovsärendet.

1.5.2.6 *Ofullständig riskanalys*

En riskanalys har på begäran tagits fram som information i ärendet inför fullmäktigesammanträdet. Som ovan angetts ankommer det emellertid på byggnadsnämnden att slutligt godkänna platsen för uppförandet, bland annat med hänsyn till risken för olyckshändelser, störningar och andra olägenheter.

Kommunallagens bestämmelser har iakttagits i ärendet vad gäller beredningens omfattning och identitet. Fullmäktige har bedömt beredningen vara tillfredsställande vad gäller kvalitet och allsidighet och fullmäktiges bedömning härvidlag kan inte ifrågasättas genom laglighetsprövning.

1.5.2.7 *Samråd har inte skett med grannar*

Frågor om grannars intressen och om infordrande av eventuella yttranden är en uppgift för byggnadsnämnden att hantera i bygglovsärendet.

3. SAMMANFATTNING

Genom det överklagade beslutet har kommunfullmäktige, i enlighet med framtaget tjänsteutlåtande, överlämnat till fastighetsnämnden att uppföra tillfälliga bostäder för nyanlända invid Danderyds gymnasium och kommunfullmäktige har också anvisat medel för åtgärden. Det ankommer därefter på fastighetsnämnden att fullgöra uppdraget genom att hos byggnadsnämnden ansöka om erforderliga bygglov samt att köpa in moduler och därvid göra de affärsmässiga överväganden som krävs med hänsyn till gällande lagstiftning.

Det överklagade beslutet har tillkommit i laga ordning och beslutet är en angelägenhet för Kommunen och det strider inte mot lag.

Sammanfattningsvis har klagandena inte anfört några omständigheter som visar att grund för undanröjande av det överklagade beslutet föreligger enligt 10 kap 8 § KL och därmed ska överklagandena avslås.

Dag som ovan

Siv Ann Andermyr

Bilaga

1. Kommunstyrelsens beslut 2016-01-11 § 10, dnr 2016/385
2. Tjänsteutlåtande 2017-01-23, dnr KS 2016/0385